

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Inhoud

Kaart

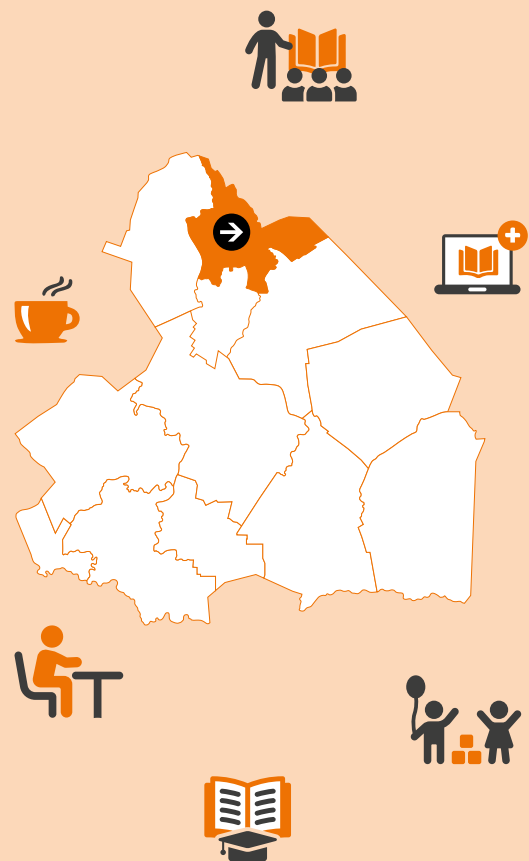

Jaarbericht 2024

Bibliotheken Tynaarlo

Inhoud

➔ > Terugblik op 2024

Invoering van de Activiteitscatalogus 3

Toename van activiteiten en samenwerkingen 3

Blik op de toekomst 3

➔ 1 De robuuste Drentse bibliotheek

Huiskamer van het dorp 4

Toekomstbestendige bibliotheken 4

BiebPanel 4

Bibliotheek-aan-huis 5

➔ 2 Drenthe leert en ontwikkelt

Activiteiten in de bibliotheek 7

Aansluiten bij vraag en behoefte 7

Kinderboekenweek 7

Boekenweek van Jongeren 8

De Nationale Voorleesdagen 8

Boekenweek 9

Heel Nederland Leest 9

Er is meer te beleven in de bibliotheek 9

De Bieb Vertelpaal 10

GoodHabit & Soofos 10

➔ 3 Drenthe leest: leesbevordering

Leesbevordering en leesplezier 11

BoekStart 11

BoekStart in de kinderopvang 11

Kleintje Bieb 12

De Bibliotheek op school (po) 13

De Bibliotheek op school Plus 14

Webinars De Nationale Voorleesdagen

Impulsregeling Masterplan basisvaardigheden 14

➔ 4 Drenthe leest: werken aan geletterdheid

Bestrijden van laaggeletterdheid 15

Taalhuizen 15

Doorontwikkeling naar Digi-Taalhuis 16

Week van Taal 16

➔ 5 Heel Drenthe doet mee

Versterken van digitale vaardigheden 17

Informatiepunt Digitale Overheid 17

Samenwerkingspartners 19

Doorlopende activiteiten 20

Extra activiteiten 20

➔ De bibliotheek in Nederland

Infographic 6

➔ De Drentse bibliotheek

De bibliotheek in kaart 21

Terugblik op 2024

Voor je ligt het jaarbericht van de bibliotheken in de gemeente Tynaarlo, de maatschappelijke verantwoording van wat de bibliotheken (die deel uitmaken van Biblionet Drenthe) het afgelopen jaar hebben bijgedragen aan de Drentse samenleving. Het jaar 2024 markeerde een belangrijk moment in de ontwikkeling van het bibliotheekwerk, zowel landelijk als regionaal. Als bibliotheekorganisatie hebben wij in Drenthe volop geprofiteerd van tijdelijk extra landelijke investeringen en gunstige beleidsontwikkelingen. Daarmee hebben wij deze kansen benut om onze maatschappelijke rol in Drenthe verder te versterken.

John Brandsma,
vervangend
directeur-bestuurder

Dankzij de SPUK-gelden hebben we in Drenthe stukje bij beetje verbeteringen kunnen doorvoeren in het bibliotheekwerk. We vernieuwden collecties, zodat deze actueel en aantrekkelijk blijven voor iedereen. Ook professionaliseerden we onze bezetting om zo onze maatschappelijke activiteiten verder te kunnen ontwikkelen en implementeren. Als laatste troffen we in 2024 voorbereidingen om onze openingstijden te verruimen om onze diensten beter toegankelijk te maken voor inwoners van Drenthe.

Invoering van de Activiteitencatalogus

De voorbereiding op de invoering van de nieuwe wet met betrekking tot de zorgplicht voor het bibliotheekwerk heeft ons in Drenthe gestimuleerd om onze activiteiten, inclusief kosten, inzichtelijk te maken. Wij hebben in 2024 een nieuwe werkwijze geïntroduceerd: de Activiteitencatalogus. Deze catalogus biedt transparantie en stelt gemeenten in staat om een weloverwogen keuze te maken in het afnemen van activiteiten en diensten in het kader van bibliotheekwerk. Hiermee leggen wij een sterke basis voor de samenwerking met onze gemeentelijke partners in de aanloop naar het wettelijke kader voor de zorgplicht vanaf 2026. Ook het nieuwe landelijke bibliotheekconvenant 2024-2027 geeft ons hierbij de nodige richting. De drie centrale pijlers van het convenant blijven: het bevorderen van leesvaardigheid en leesplezier bij jong en oud, het ondersteunen van inwoners bij digitale vaardigheden en het bieden van laagdrempelige mogelijkheden voor persoonlijke groei en educatie.

Toename van activiteiten en samenwerkingen

Ook in 2024 zien we een stijging van het aantal georganiseerde activiteiten in de Drentse bibliotheken. Denk hierbij aan workshops, lezingen en educatieve programma's. We organiseren deze activiteiten steeds vaker met andere organisaties uit de provincie en gemeenten. Dankzij deze samenwerkingen is de bibliotheek zichtbaar als plek waar inwoners elkaar ontmoeten, leren en inspiratie opdoen. De bibliotheken in Drenthe dragen hierdoor actief bij aan de ambities van gemeenten op het gebied van educatie, sociale cohesie en participatie. We zijn trots op de rol die wij vervullen als verbindende schakel binnen onze gemeenschappen. Hierbij spelen ook onze vele vrijwilligers een belangrijke rol.

Blik op de toekomst

De ontwikkelingen in 2024 hebben ons als bibliotheekorganisatie sterker gepositioneerd als een essentiële partner in de Drentse samenleving. Met de verbeteringen aan onze locaties, een transparante Activiteitencatalogus en in goede samenwerking met gemeenten kijken we met vertrouwen naar de toekomst. Samen blijven wij bouwen aan een bibliotheek die een plek van inspiratie en verbinding is voor alle inwoners van Drenthe. Want uiteindelijk is het belangrijk dat iedereen in Drenthe mee kan doen. ●

De bibliotheek opent, van oudsher al, deuren naar kennis en informatie. De collectie – fysiek en digitaal – biedt de kans om je wereld te vergroten. In de bibliotheek is iedereen, zowel leden als niet-leden, welkom om te lezen, te leren en zichzelf te ontwikkelen. Van het kind dat net leert lezen tot de volwassene die zijn taal- of digitale vaardigheden wil verbeteren. Het is de fysieke plek waar inwoners kunnen halen wat ze nodig hebben om mee te doen in de samenleving.

Huiskamer van het dorp

De bibliotheek is ook een plek waar je kunt ontspannen met een krantje en een kopje koffie. Waar je elkaar kunt ontmoeten en deel kunt uitmaken van het sociale leven door bijvoorbeeld discussieavonden of activiteiten bij te wonen. Zo functioneert de bibliotheek in Drenthe als huiskamer van het dorp. De bibliotheek is voor en vooral ván iedereen. Wij zien de fysieke basisvoorziening als een podium, platform en werkplaats voor inwoners, instellingen en community's. Op dit platform organiseren wij zelf activiteiten en faciliteren we activiteiten die inwoners, groepen en (lokale) organisaties initiëren.

De robuuste Drentse bibliotheek

Zo faciliteren we in Tynaarlo onder andere het Creatief Ontmoetingscafé, het inloopsprekkuur van Cosis Zingevingsgroep, het Energiecafé Zuidlaren, Thuisadministratie Humanitas, de Knutselvrijdag, de Schaakclub voor kinderen en het Taalhuis.

Toekomstbestendige bibliotheken

De OCW-regeling Eenmalige specifieke uitkeringen lokale bibliotheekvoorzieningen 2023-2024 is in het leven geroepen om door reparatie of kwaliteitsverbetering toe te werken naar een toekomstgerichte bibliotheek. Ook Tynaarlo heeft een aanvraag ingediend. Daarbij is vooral ingestoken op verruiming van de openingstijden, herstel van formatie, en/of collectie. Kwaliteitsverbetering is ook het doel van de Activiteitscatalogus 2024. Deze extra investering kan deels met de tijdelijke SPUK-gelden worden betaald.

BiebPanel

BiebPanel is een onderzoeksinstrument dat speciaal is ontwikkeld voor bibliotheken. Het onderzoek geeft ons inzicht in onze doelgroepen, tevredenheid, gebruik van diensten, behoeften en verwachtingen. De bibliotheken in Tynaarlo doen ook mee aan dit onderzoek. Uit het onderzoek van 2024 blijkt dat bezoekers van de bibliotheek zeer tevreden zijn over onze medewerkers, openingstijden, sfeer en inrichting en het gebouw. Bezoekers zijn niet in iedere bibliotheek tevreden over horeca (mits deze aanwezig is), werkplekken en praktische zaken (Wifi, beschikbare computers, parkeerruimte enzovoort).

Zie de infographic op pagina 6. >

De cijfers

Bibliotheken Tynaarlo

Platformactiviteiten	2024
Aantal activiteiten	168
Aantal deelnemers	740
Bezoekers	2024
Bezoekers in de bibliotheek	99.907
Bezoekers via de website	221.938
Leden	2024
Betalend	2.205
Jeugd	5.365
Start (nieuw abonnement/gratis instap)	271
Overig	193
Totaal leden	8.034
Inwoners per gemeente	35.011
Deelneming per gemeente	22,9%
dBos-leerlingen	3.577
Actieve e-bookaccounts	6.160
Uitleningen	2024
Boeken	153.100
AVM	1.010
Tijdschrift	8.374
Totaal uitleningen fysiek	162.484
Totaal uitleningen dBos	34.061
E-books*	89.894
Luisterboeken*	33.657
Totaal uitleningen online*	123.551

* Cijfers zijn beschikbaar per stichting: onder stichting Biblionet Drenthe vallen de Bind-gemeenten.

➔ MEER INFORMATIE VIND JE IN
DE ACTIVITEITENCATALOGUS

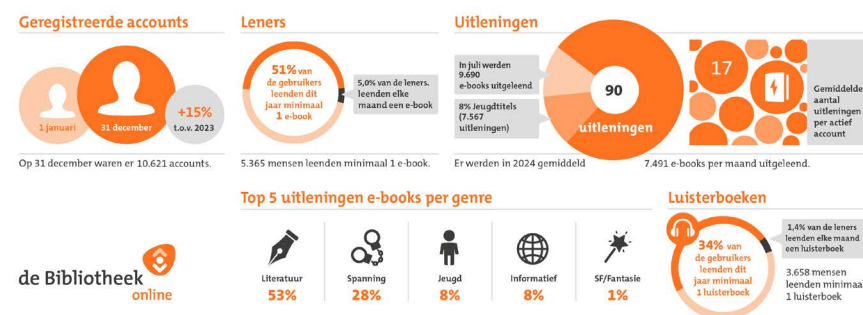
Bibliotheek-aan-huis

Met onze Bibliotheek aan huis kunnen leesliefhebbers die niet in staat zijn zelf naar de bibliotheek te komen, toch van onze collectie genieten. Een team vrijwilligers levert de gewenste boeken rechtstreeks aan huis. Deze service wordt vanuit alle vestigingen in Tynaarlo aangeboden, waarbij we de service afstemmen op de individuele behoeften van onze lezers. >

E-BOOKS EN LUISTERBOEKEN IN 2024

In deze infographic staan de belangrijkste cijfers over het gebruik van e-books en luisterboeken in 2024 voor Biblionet Drenthe.

Bron: KB, Nationale Bibliotheek

Als je lid bent van de bibliotheek kun je via de Online Bibliotheek gratis e-books downloaden. Het aantal mensen dat leent bij de Online Bibliotheek blijft toenemen. In Drenthe stijgt het aantal actieve leden van de Online Bibliotheek met bijna 7% (2023: 10.804, 2024: 11.536). Ook het aantal uitgeleende e-books neemt toe. In Drenthe met ongeveer 4% (2023: 162.019, 2024: 168.179). Het aantal uitgeleende luisterboeken stijgt het meest, met 14% (2023: 54.525, 2024: 61.267).

De cijfers*

Leden zijn tevreden over...

83%

OPENINGSTIJDEN

81%

GEBOUW

80%

SFEER & INRICHTING

en minder tevreden over...

58%

HORECA

64%

WERKPLEKKEN

68%

PRAKTISCHE ZAKEN

TOP
5

Bekendste activiteiten

50%

ACTIVITEITEN VOOR KINDEREN

44%

HULP BIJ INVULLEN FORMULIEREN

40%

TAALHUIS/TAALCAFÉ

38%

BOEKPRESENTATIES

30%

TENTOONSTELLINGEN

TOP
5

Bekendste diensten

82%

ONLINE BOEKEN RESERVEREN

82%

ONLINE BOEKEN VERLENGEN

73%

BERICHT INLEVEREN BOEKEN

62%

UITLELEN E-BOOKS

61%

STUDEER- EN WERKPLEKKEN

TOP
5

Leden hebben interesse in...

28%

BOEKPRESENTATIES & LEZINGEN

27%

E-BOOKS

26%

CURSUSSEN & WORKSHOPS

20%

TENTOONSTELLINGEN

20%

INFORMATIEVE BIJENKOMSTEN

Bibliotheekleden zijn het meest tevreden over de medewerkers van de bibliotheek: 'Leuk en behulpzaam personeel. Gezellig, voelt als een huiskamer.'

De bibliotheek richt zich bij haar activiteiten op het versterken van de 21e-eeuwse vaardigheden van verschillende doelgroepen. Die vaardigheden richten zich op: creativiteit, samenwerken, communiceren, sociale en culturele vaardigheden, probleemoplossend vermogen en kritisch denken. In onze dynamische samenleving ben je namelijk nooit uitgeleerd, of dat nu voor het werk is of niet. Steeds meer komt de nadruk te liggen op leren buiten de formele structuren van het onderwijs, bijvoorbeeld tijdens vrijwilligerswerk en in de vrije tijd. Deze manier van leren geeft inwoners de beste kansen op persoonlijke ontwikkeling en vernieuwing van kennis en competenties.

Activiteiten in de bibliotheek

We ontwikkelen zelf activiteiten, bij voorkeur samen met (lokale) organisaties, scholen en verenigingen in ons werkgebied. En we sluiten aan bij grote landelijke campagnes, zoals Heel Nederland Leest en de Kinderboekenweek. We rusten de bibliotheek toe met materialen die het ontwikkelen van talenten, kennis, vaardigheden en creativiteit uitlokken.

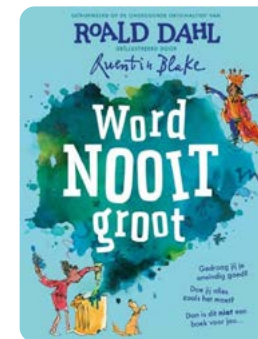
Drenthe leert en ontwikkelt

Aansluiten bij vraag en behoefte

We bouwen met de programmering mee aan een goede culturele infrastructuur in dorp, wijk, stad en regio. Daarbij sluiten we aan, conform de community librarian-filosofie, bij de vraag en behoefte van de lokale gemeenschap. We bieden programma's aan op basis van herkenbare, actuele thema's en rondom grote landelijke campagnes, waarbij leesbevordering, leesplezier, ontmoeting en debat centraal staan.

Kinderboekenweek

Van 2 t/m 13 oktober is het weer tijd voor de Kinderboekenweek. Het thema van dit jaar is Lekker Eigenwijs. Durf jij jezelf te zijn, je eigen keuzes te maken en je eigen pad te volgen? In de bibliotheek vinden kinderen boeken die ze inspireren om lekker eigenwijs te zijn. Ze ontdekken de leukste, grappigste en spannendste verhalen die hen uitdagen om zelf te denken en te doen. Tijdens het evenement organiseren we in Tynaarlo onder andere een theaterworkshop.

Theaterworkshop Garage TDI

Kinderboeken zitten vol sterke personages die laten zien hoe leuk het is om lekker eigenwijs te zijn. In deze theaterworkshop in Bibliotheek Zuidlaren, gegeven door theaterdocenten van Garage TDI, bedenken kinderen fantasievolle en humoristische scènes, geïnspireerd op het boek *Word nooit groot* van Roald Dahl. Stel je voor: je kan voor altijd kind blijven. Wat zou dat heerlijk zijn! Alles kan en mag, je kan je dagen vullen met alles wat je leuk vindt om te doen en het allerbeste: je hoeft je nooit bezig te houden met verantwoorde grote mensendingen. >

Kinderen die elke dag 15 minuten worden voorgelezen, leren 1.000 nieuwe woorden per jaar.

Eigenwijze activiteiten

Tijdens de Kinderboekenweek zijn er in Eelde tijdens de boeken- en platenmarkt allerlei eigenwijze activiteiten. Pippi Langkous komt op bezoek, kinderen doen mee aan een speurtocht, knutselen aan de DIY-tafel en ontdekken het Augmented Reality-boek *Fantastische Avonturen*. Een vrolijke dag met veel bezoekers!

Boekenweek van Jongeren

Hoe krijgen we de jongeren weer aan het lezen? De Boekenweek van Jongeren is een campagne met als doel het lezen, en vooral het leesplezier, bij jongeren tussen 15 en 18 jaar te bevorderen. De Boekenweek van Jongeren inspireert jongeren met verhalen en boeken die écht bij ze passen. Het motto is dan ook: dit wil jij lezen! In 2024 is de Boekenweek van Jongeren van 13 tot en met 22 september. Jongeren kunnen 3PAK, een verhalenbundel met drie korte verhalen, gratis ophalen in de bibliotheek, of digitaal lezen/luisteren. En er was natuurlijk van alles te doen voor jongeren. De bibliotheken in Tynaarlo organiseren we een BookTok-actie.

BookTok-actie

Tijdens de Boekenweek van Jongeren organiseren we een winactie om jongeren (12-18 jaar) te stimuleren tot lezen en creatief delen via BookTok. Deelnemers maken kans op twee bioscoopkaartjes door een boek te lezen en hierover een toffe review te posten. Helaas is de respons lager dan verwacht. Dit bevestigt dat het bereiken van jongeren via de bibliotheek een uitdaging blijft. Hoewel de actie niet het gewenste resultaat opleverde, is het een waardevolle les voor toekomstige initiatieven. We blijven zoeken naar manieren om jongeren op een aansprekende manier te betrekken.

De Nationale Voorleesdagen

De Nationale Voorleesdagen staan volop in het teken van het stimuleren van voorlezen aan de allerkleinsten. We organiseren voorstellingen, geven tips over het belang van voorlezen (wist je dat per dag een paar minuten voorlezen de woordenschat van je kind vele malen vergroot?) en laten zien hoe léuk voorlezen is. *Help! Een verrassing!* van Miriam Bos is Prentenboek van het Jaar 2024. Naast dit winnende prentenboek wordt er dit jaar ook de Prentenboeken Top 10 gekozen. De Nationale Voorleesdagen sluiten perfect aan op de beoogde routine om dagelijks vijftien minuten (voor) te lezen in de klas. Kinderen ervaren zo het plezier van boeken. Bovendien ontwikkelen ze naast een beter taalgevoel ook hun empathisch vermogen. Dit jaar zijn de Nationale Voorleesdagen van woensdag 24 januari tot en met zaterdag 3 februari 2024. Tijdens de Nationale Voorleesdagen in januari en februari organiseren de bibliotheken in Tynaarlo allerlei activiteiten om het voorlezen aan jonge kinderen (0-6 jaar) te stimuleren.

Luilletterland

Het hoogtepunt van De Nationale Voorleesdagen is de voorstelling *Luilletterland* van Theater Pannenkoek, een grappige en muzikale reis vol letters, boeken en avontuur. Hoofdpersoon Groenlokje heeft een reis gewonnen naar het magische Luilletterland. Hier wonen verschillende boekpersonages wanneer hun verhaal eventjes niet gelezen wordt. De voorstelling organiseren we in Cultuurcentrum de Notenkraaker in Eelde. Kinderen hebben genoten en ook veel gelachen. Na afloop gaan kinderen op de foto met Groenlokje en Vliegenier Vos. >

De Boekenweek bestaat al sinds 1932 en promoot tien dagen lang het (Nederlandstalige) boek. Op de website van de bibliotheek en in de bibliotheken brengen we bij het thema passende boeken onder de aandacht. Daarnaast organiseren de bibliotheken in Tynaarlo een lezing over familieopstellingen door Mathilda van den Hof.

Boekenweek

Bij ons in de familie staat dit jaar centraal tijdens de Boekenweek. Dit thema is de familie Chabot, schrijver van het Boekenweekgeschenk, op het lijf geschreven. De Chabotten – vier broers, twee ouders en een hond – zorgen voor zeven verschillende stemmen in het Boekenweekgeschenk *Gezinsverpakking*.

Lezing Mies van Hout

Samen met Uitgeverij Hoogland & van Klaveren organiseren we een lezing van Mies van Hout. Mies van Hout, uit gemeente Tynaarlo, is een prentenboekenschrijver, en heeft een nieuw boek uitgegeven: *Kleine aap*. In deze lezing vertelt zij ouders, leraren en geïnteresseerden over de achtergrond van haar boeken en op welke manier je hier interactief met de kinderen uit kunt (voor)lezen.

Heel Nederland Leest

Als iedereen erover praat dan wil je erover mee kunnen praten. Dat is het principe van Heel Nederland Leest: iedereen aan het lezen krijgen! In november 2024 leest heel Nederland *Joe Speedboot* van Tommy Wieringa. Dit boek vertelt over de verlamde Fransje Hermans, die vanuit zijn rolstoel observeert hoe de rebelse

Joe Speedboot het saaie dorp op zijn kop zet met wilde plannen en avonturen. We geven het boek weg in openbare bibliotheken, waar leden én niet-leden het gratis op kunnen halen. Uiteraard is Tommy Wieringa te gast in Drenthe voor een interview, in café Hofsteenge in Grolloo.

Er is meer te beleven in de bibliotheek

In 2024 organiseren we naast activiteiten rondom campagnes nog veel meer activiteiten. Dit doen we niet allemaal alleen, we sluiten aan bij de vraag en de wensen van de gemeenschap. We zoeken de samenwerking met organisaties binnen sociaal werk, verenigingen en samenwerkingsverbanden. De activiteiten sluiten aan bij onze doelstellingen zoals beschreven in de Activiteitscatalogus. Op die manier is er altijd iets te leren in de bibliotheek! Het zijn activiteiten voor jong en voor oud. Van het bevorderen van lezen tot ontmoeting en debat. Van het ontwikkelen van je creativiteit tot je laten inspireren tijdens een lezing. We bieden het allemaal in de bibliotheek. In 2024 hebben we in Tynaarlo in dat kader verschillende activiteiten georganiseerd. Hieronder een greep uit het brede aanbod.

Rondje cultuur Eelde

In Eelde organiseert de Culturele Raad Eelde jaarlijks Rondje Cultuur. In Bibliotheek Eelde organiseren we dit jaar De Denksmederij, dit is een interactieve lezing over praktisch filosoferen. Sharon van de Denksmederij deelt op een humorvolle manier de kunst van Socratisch vragen stellen, geïnspireerd op het boek *Socrates op sneakers*. De sessie benadrukt het belang van het stellen van vragen die tot reflectie aanzetten, in plaats van direct antwoorden geven. Het is een praktische en interactieve ervaring die de deelnemers aanmoedigt om kritisch te denken.

Lezing Zuidlaardermarkt

In 2024 verhuist de Historische Vereniging Zuidlaren van de bovenetage van Bibliotheek Zuidlaren, naar een ruimte beneden in de bibliotheek. Dit zorgt voor meer zichtbaarheid van de Historische Vereniging. Om dit nog extra onder de aandacht te brengen is er een lezing rondom de Zuidlaardermarkt. Een spreker van de Historische vereniging (Hans Fidder) vertelt in de lezing over de historie van de Zuidlaardermarkt, de gebruiken en de tradities. >

Drenthe leert en ontwikkelt **2024**

Aantal activiteiten	26
Aantal deelnemers	367

Let's go 3D

Let's go 3D sluit perfect aan bij onze ambitie om digitale geletterdheid te stimuleren. In 2024 zetten we in deze innovatieve activiteit op, in samenwerking met het jongerenwerk van Neie Naober. In de bibliotheek van Zuidlaren maken jongeren kennis met de wereld van 3D-ontwerpen en Virtual Reality. Ze experimenteren met 3D-pennen, ontwerpen hun eigen creaties voor de 3D-printer en stappen in een nieuwe dimensie met VR-brillen. Jongeren krijgen de kans om spelenderwijs te ontdekken, creëren en innoveren. Een laagdrempelige en inspirerende manier om technologie en bibliotheek met elkaar te verbinden!

Sterrenwandeling Zuidlaren

Op een heldere avond neemt sterrenkundige Theo Jurriens (RUG) ons mee op een bijzondere tocht door het dorp. Terwijl we wandelen, ontvouwt zich boven ons een schitterend schouwspel van sterren en planeten. Theo vertelt over het mysterie van het universum, de verre melkwegstelsels en over onze plek tussen de sterren. Na de wandeling strijken we neer in de bibliotheek voor een kop koffie.

We delen gedachten en luisteren naar gedichten over de nachtelijke hemel. En het mooiste? Vanaf nu kunnen bezoekers in de bibliotheek een telescoop lenen, zodat ze zelf verder kunt reizen door de kosmos – gewoon vanuit de eigen achtertuin.

Voorlezen woonzorgcentrum Mozaïk

In Tynaarlo lezen we op de Dag van de Ouderen (eerste vrijdag in oktober) voor in woonzorgcentra. Jaarlijks schrijft een bekende schrijver hiervoor een speciaal verhaal. Dit jaar is dat Wim Daniels. De inwoners van woonzorgcentrum Mozaïk luisteren met belangstelling naar het voorgelezen verhaal.

De Bieb Vertelpaal

Dankzij subsidie van de Drentse Innovatieagenda ontwikkelen de Bind-bibliotheken het feedback-systeem De Bieb Vertelpaal door in 2024. Met de Bieb Vertelpaal verzamelen we feedback van bibliotheekbezoekers en deelnemers van activiteiten. Ook wordt de behoefte van leden en niet-leden in ons werkgebied geïnventariseerd. Dit innovatieve instrument is ook inzetbaar voor laaggeletterden, omdat vragen in videovorm gesteld kunnen worden en deelnemers de mogelijkheid hebben om ook in videovorm te antwoorden. Een mooie tool om onze maatschappelijke resultaten te kunnen meten.

GoodHabitz & Soofos

Naast deelname aan activiteiten (voor leden en niet-leden) heb je als lid van de bibliotheek toegang tot meer dan honderd interessante online cursussen op de leerplatformen Soofos en GoodHabitz. De platformen bieden bibliotheekleden de kans om zichzelf op een laagdrempelige manier te ontwikkelen en nieuwe kennis en vaardigheden op te doen. Ze bieden veel verschillende cursussen, van creatieve en technische vaardigheden tot persoonlijke groei en professionele ontwikkeling. In 2024 zijn er door leden in totaal 4.373 cursussen via Goodhabitiz gevolgd en 5.024 cursussen via Soofos. ●

Drenthe leest: Leesbevordering

Leren begint bij lezen. Lezen is nodig voor alle schoolvakken en alles wat je later nog wilt (of moet) leren, van autorijden tot belastingaangifte doen. Een goede leesvaardigheid maakt daarom levenslang het verschil. Goed leren lezen bevordert bovendien de schrijfvaardigheid en de kansen van kinderen om zich te kunnen ontwikkelen tot zelfstandige, actieve deelnemers aan de samenleving. Helaas blijkt dat steeds minder kinderen lezen, met alle gevolgen van dien. Investeren in het jonge kind op de kinderopvang levert een grote bijdrage aan het doorbreken van de cyclus van laaggeletterdheid. We zetten ons daar dan ook hard voor in.

Leesbevordering en leesplezier

Dat begint al bij het programma BoekStart in de kinderopvang en de Bibliotheek *op school* (dBos). In 2024 verzorgen we in de Bind-gemeenten in totaal op 133 kinderopvanglocaties en 129 basisscholen respectievelijk deze programma's. We dragen daarmee volop bij aan leesbevordering en -plezier. We bieden een doorlopende (voor)leeslijn voor kinderen van nul tot achttien jaar. Daarnaast organiseren we activiteiten in het kader van leesplezier en mediawijsheid.

BoekStart

Onderzoek wijst uit dat baby's houden van boeken. Met je baby op schoot een boekje ontdekken, is leerzaam. Het stimuleert de taal- en spraakontwikkeling van je kind en verhoogt de concentratie. Allemaal zaken waar je baby een leven lang plezier van heeft. Om het lezen met kinderen vanaf nul (tot vier) jaar te bevorderen, bestaat het programma BoekStart. BoekStart is een landelijk programma dat bestaat uit:

- Een collectie voor baby's in de bibliotheek (onderdeel van de robuuste lokale bibliotheek)
- Een BoekStart-koffertje voor baby's en hun ouders. In het koffertje zitten twee boekjes en een folder met voorlees- en boekentips. Ouders krijgen vanuit de gemeente, kinderopvang of via het consultatiebureau een BoekStart-waardebon om dit koffertje in de bibliotheek op te halen.
- De baby's worden gratis lid van de bibliotheek.

BoekStart in de kinderopvang

BoekStart in de kinderopvang is een leesbevorderingsprogramma voor de kinderopvang. Het is een uitbreiding van BoekStart, om kinderen van nul tot vier jaar, hun ouders en pedagogisch medewerkers intensief met boeken en lezen in aanraking te laten komen via de kinderopvang. De bibliotheek ondersteunt met een aantrekkelijke (voor)leesplek in de kinderopvang, met een collectie geschikte boekjes, deskundigheidsbevordering van pedagogisch medewerkers, het betrekken van ouders, een voorleesplan en samenwerking in een leesbevorderingsnetwerk. Bij de start van een nieuwe locatie BoekStart in de kinderopvang wordt er een pedagogisch medewerker opgeleid tot voorleescoördinator. De voorleescoördinator vervult een belangrijke rol in het programma BoekStart in de kinderopvang. Deze speciaal opgeleide pedagogisch medewerker is de schakel tussen de BoekStart-kinderopvanglocatie en de bibliotheek en zorgt ervoor dat het (voor)lezen een structurele plek krijgt binnen het beleid en de uitvoering op de locatie. >

‘Niet alleen komen onze kinderen op een laagdrempelige manier in aanraking met boeken, maar wij halen als mama’s ook heel veel steun bij elkaar in de bibliotheek.’ Merel, moeder van Isa

De cijfers

Gemeente Tynaarlo

BoekStart	2024
Locaties met BoekStart in de kinderopvang	18
BoekStartkoffertjes uitgedeeld	203
Activiteiten voor kinderen/ouders/verzorgers	28
Deelnemers	322
Primair onderwijs	
Scholen met dBos	17
Deelnemende leerlingen	3.577

Kleintje Bieb

Alle BoekStart-activiteiten vallen onder de noemer Kleintje Bieb. Kleintje Bieb is voor ouders, opa’s en oma’s met jonge kinderen van nul tot vier jaar. Tijdens Kleintje Bieb gaan we samen lezen, zingen, spelen en knutselen. Kleintje Bieb bestaat uit vier categorieën:

- 1 Boekjes & Brabbels (baby’s)
- 2 Praatjes & Plaatjes (peuters, 1 tot 4 jaar)
- 3 Letters & lezen (kleuters)
- 4 Aanschuiven bij...
(vaak over een specifiek thema, om ouderpartnerschap te bevorderen)

De activiteiten van Kleintje Bieb zijn er vooral op gericht om ouders met een baby, peuter of kleuter te enthousiasmeren om hun kind(eren) voor te lezen en hun betrokkenheid daarbij te vergroten. In de bibliotheken in Tynaarlo organiseren we in 2024 verschillende activiteiten onder de noemer Kleintje Bieb. >

Bibliotheken stellen kinderen in staat om vragen te stellen over de wereld en de antwoorden te vinden. En het mooie is dat zodra een kind leert om een bibliotheek te gebruiken, de deuren naar leren altijd openstaan.

BoekStartdag – Babbelbos

Op zaterdag 1 juni is het Nationale BoekStartdag. Tijdens BoekStartdag heten we in Bibliotheek Zuidlaren de allerjongste bezoekers en hun (groot)ouders extra welkom met een aantrekkelijk programma en leuke activiteiten. In dat kader organiseren we in de bibliotheek het Babbelbos voor kinderen van 0 tot 6 jaar. De eerste vijftig bezoekers onthalen we feestelijk met een goodiebag en een kaboutermuts. Daarna kunnen jonge avonturiers zich onderdompelen in een wereld vol verhalen en ontdekkingen waarbij het thema Avonturen in het Babbelbos centraal staat. Kinderen genieten van een ochtend vol leesplezier, creatieve knutsel-activiteiten en spannende ontdekkingen. Het hoogtepunt: het blotevoetenpad waar peuter en kleuters op speelse wijze de natuur ervaren. Het was een gezellige dag waarop we samen de magie van boeken en voorlezen vieren.

Plaatjes en praatjes: thema Herfst

Plaatjes en praatjes is onderdeel van Kleintje Bieb. Het is een maandelijkse voorleesactiviteit voor kinderen van 1,5 tot 4 jaar. We lezen voor, zingen, doen spelletjes en knutselen naar aanleiding van een thema. Plaatjes en praatjes

is gratis voor ouders, opa's en oma's of oppassers met kleintjes. In het najaar staat deze activiteit in Zuidlaren in het teken van herfst. We lezen voor uit een herfstboek, maken met hout het geluid van de regen na en knutselen een leuke egel.

De Bibliotheek op school (po)

Kinderen die elke dag vijftien minuten worden voorgelezen, leren duizend nieuwe woorden per jaar. Uit recent landelijk onderzoek blijkt dat kinderen op basisscholen die werken met het programma de Bibliotheek *op school*, meer vooruitgang boeken in leesvaardigheid dan kinderen op basisscholen die niet werken met dit programma. Ook hebben ze meer kennis van boeken, waardoor ze in hun vrije tijd vaker een boek pakken.

Met de Bibliotheek *op school* slaan onderwijs, bibliotheek en gemeente de handen ineen en is er dagelijks aandacht voor leesplezier en mediawijsheid op school én thuis. We willen leerkrachten ondersteunen in de taak om leesbevordering een plek te geven in het dagelijks onderwijs. Daarnaast willen we kinderen en jongeren stimuleren om meer te lezen. De bibliotheek helpt op basisscholen om deze doelen te bereiken. Dat doen we met deskundige educatiemedewerkers, met inspirerende boeken, met mooie activiteiten voor de verschillende groepen en met een goede digitale lees-en leeromgeving. De samenwerking met school geven we vorm via een aantal vaste bouwstenen, namelijk expertise, leesomgeving en collectie en digitale diensten. Daarnaast gebruiken we een aantal bouwstenen die altijd in ontwikkeling zijn, om zo de cirkel van opbrengstgericht werken elke keer weer te verbeteren. We monitoren de Bibliotheek *op school* jaarlijks. Op basis van de uitkomsten van de monitor gaan we in gesprek met de directeur en leescoördinator van de school. We bespreken de resultaten en vanuit deze resultaten kiezen we de speerpunten waar school en bibliotheek in het nieuwe schooljaar samen aan gaan werken.

De Bibliotheek *op school* wordt ook aangeboden in het voortgezet onderwijs. Biblionet Drenthe is hier ook bij betrokken. Omdat scholen dit programma zelf financieren, gaan we in dit jaarverslag verder niet in op het programma. >

De Bibliotheek op school Plus

Binnen het Masterplan basisvaardigheden (van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) is geld gereserveerd om scholen te helpen bij de transitie naar effectief onderwijs in leesbegrip, binnen de infrastructuur van de Bibliotheek op school. Deze aanpak heet de Bibliotheek op school Plus (ook wel: dBos+). Dit programma start in 2024 op acht scholen in Nederland. dBos+ benut de infrastructuur van de Bibliotheek op school voor het realiseren van effectief leesonderwijs. Een onderwijsadviseur begeleidt de school inhoudelijk en een educatieadviseur van de bibliotheek ondersteunt leerkrachten bij het succesvol inzetten van effectief leesonderwijs op basis van rijke teksten.

Het doel van de aanpak is om de impact van dBos+ op de leesmotivatie, het leesgedrag en de leesvaardigheid van leerlingen te evalueren, evenals de invloed ervan op de kwaliteit van het onderwijsleerproces, gericht op effectief leesonderwijs.

De Mariaschool in Eelde is een van de acht scholen die sinds 2024 deelneemt aan dBos+. De school rondt in 2024 de eerste module van de aanpak af. Deze module staat in het teken van voorlezen, waarbij nu al duidelijk effect te zien is. Zo weten leerkrachten van de Mariaschool voorlezen structureel plek te geven in hun lesprogramma. Daarnaast weten leerlingen steeds inhoudelijker over verhalen na te denken en informatie beter in de context te plaatsen. Module twee, drie en vier staan voor 2025-2026 op het programma.

Webinars De Nationale Voorleesdagen

In aanloop naar De Nationale Voorleesdagen 2024 en 2025 organiseren we in 2024 twee webinars. Op 9 januari 2024 organiseren we een webinar waarbij het boek Help een verrassing! van Miriam Bos centraal staat. We presenteren aan leerkrachten beweegactiviteiten, ondersteunende gebaren en muzikale activiteiten die aansluiten op het thema van het boek.

Op 10 december 2024 organiseren we een webinar voor pedagogisch medewerkers en leerkrachten van de onderbouw van de basisschool. Tijdens het webinar informeren we ze over De Nationale Voorleesdagen, het Prentenboek van het Jaar 2025, de Prentenboeken Top 10, overige leuke voorleesboeken en mogelijke verwerkingsactiviteiten.

Impulsregeling Masterplan basisvaardigheden

Via de Impulsregeling 2023-2024 Masterplan basisvaardigheden zijn gelden beschikbaar gekomen voor BoekStart in de kinderopvang en de Bibliotheek op school. Naast het geld voor het opstarten van nieuwe locaties is er ook geld beschikbaar voor doorontwikkeling. Voor de BoekStart-locaties zetten we dit geld in op ouderbetrokkenheid. We werken aan het programma Leesklik (dat al vele jaren positief draait in gemeente Aa en Hunze en Meppel). Leesklik is een programma waarbij ouderbetrokkenheid en voorlezen vanuit de kinderopvang wordt aangemoedigd. We geven ouders een boek mee dat aansluit bij het thema dat op dat moment centraal staat op de kinderopvang. We attenderen ouders ook op de website leesklik.nl. Op deze website vinden ze voorleestips, kunnen ze liedjes beluisteren en spelletjes spelen. Tot slot kunnen ze op de website andere boeken reserveren. Het doel is om Leesklik in alle Bind-gemeenten uit te rollen. Dat doen we uiteraard met input van de kinderopvang, zodat de kans van slagen groot is.

De inzet van doorontwikkelgeld voor de scholen met een achterstandsscore is maatwerk: in overleg met de school zetten we in op collectie of teamontwikkeling. Deze processen lopen nog door in 2025.

Voor Tynaarlo ontvangen we in 2024 voor alle locaties doorontwikkelgeld BoekStart in de kinderopvang, voor één locatie doorontwikkelgeld dBos (po) en voor één locatie masterplan dBos+.

Ontvangen Masterplan gelden voor de Bind-bibliotheken als totaal:

Subsidie	Aantal locaties
Nieuwe locatie Bidk	20
Doorontwikkelgeld Bidk	113
Nieuwe locaties dBos po	-
Doorontwikkelgeld dBos po	36
Nieuwe locaties dBos vo	5
Doorontwikkelgeld dBos vo	5
Masterplan dBos Plus*	1

* dBos Plus staat voor de Bibliotheek op school plus. Het is een aanpak om scholen te helpen bij de transitie naar effectief onderwijs in leesbegrip, binnen de infrastructuur van de Bibliotheek op school. De aanpak is een pilot. In Drenthe doet hier één basisschool (uit Eelde) aan mee.

Nederland, en dus ook Drenthe, kent een steeds grotere groep mensen die laaggeletterd is. Lezen en leesbevordering is niet alleen een punt van aandacht voor de jeugd. Voor de ontwikkeling van taalvaardigheid blijft lezen ook in latere levensfasen en voor oudere doelgroepen belangrijk. Vaardige lezers ondervinden persoonlijke voordelen. Ze vinden gemakkelijker een baan, zijn vaker politiek en maatschappelijk betrokken en hebben een betere gezondheid.

In de provincie Drenthe is gemiddeld elf procent van de inwoners laaggeletterd, maar in sommige delen van de provincie loopt dit percentage op tot wel achttien procent.

Drenthe leest: werken aan geletterdheid

Bestrijden van laaggeletterdheid

De bibliotheek speelt een belangrijke rol in het bestrijden van laaggeletterdheid. Vanuit de waarden van de bibliotheek (betrouwbaar, toegankelijk, pluriform en laagdrempelig) hebben we een groot bereik en vertrouwen onder de inwoners. In samenwerking met onze partners kunnen we een goede plek bieden aan het informeel leren en ontmoeten. Dit ondersteunen we met speciale collecties voor de doelgroep laaggeletterden. Zonder lokale en regionale partners kan de bibliotheek echter minder van betekenis zijn. Daarom is het opbouwen van en blijvend investeren in stevige taalallianties van essentieel belang om laaggeletterdheid te bestrijden.

Taalhuizen

Het Taalhuis is een (fysieke) plek waar mensen terecht kunnen met leervragen over basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, digitale vaardigheden en rekenen. Ze kunnen op eigen initiatief komen, maar ook worden doorverwezen door professionals (wijkteams, welzijn, gemeente, onderwijs, woningcorporaties en de GGD). Taalhuizen richten zich op de groep van de zogenaamde NT1'ers: mensen met Nederlands als moedertaal. Een moeizaam proces. Omdat NT1'ers moeilijk te traceren zijn en zelf hun taalprobleem vaak niet (h)erkennen. En omdat door de aandacht voor de grote groep NT2'ers (mensen die Nederlands niet als moedertaal hebben) ervoor zorgt dat er minder ruimte blijft voor de aanpak van NT1'ers.

In elke Drentse gemeente is een Taalhuis. We zien dat decentralisatie van de aanpak laaggeletterdheid naar gemeenten een grote schakering in de kwaliteit van de infrastructuur oplevert: het ene Taalhuis is verder dan het andere, de betrokkenheid van de ene gemeente gaat verder dan de andere. >

Werken aan geletterdheid 2024

Aantal activiteiten	28
Aantal deelnemers	322

Per gemeente verschilt het of de bibliotheek het werkgeverschap voor de taalhuiscoördinator heeft of dat de gemeente dit ergens anders belegd heeft. In gemeente Tynaarlo is het werkgeverschap voor de taalhuiscoördinator belegd bij het Alfa College. In elke gemeente werken we mee aan het Taalhuis. De doelstellingen staan omschreven in het Uitvoeringsplan basisvaardigheden.

De basisinzet van de bibliotheek in het taalnetwerk bestaat uit:

- Het leggen van verbindingen in het taalnetwerk en met andere organisaties op gemeentelijk niveau. De bibliotheek levert hiermee een structurele waarde als vaste partner in het taalnetwerk (bij de stuur- en werkgroepen) en in de uitvoering.
- Het in kaart brengen van de mogelijkheden en kansen om nieuwe partners en initiatieven aan het Taalhuis te verbinden zoals wijkteams, welzijn, zorg en bedrijfsleven (sociale kaart), zowel lokaal als provinciaal

Superopbrengst voor Taalhuis

In september 2023 organiseert Rotary Club Zuidlaren Anloo een kunstproject in Zuidlaren. Op de Brink maakt kunstenaarscollectief RinseKoetjeBil een maandlang schilderijen, geïnspireerd op het verhaal *De kleine prins*. De schilderijen, elf in totaal, worden vervolgens geveild. De opbrengst van € 6.200 is voor het Taalhuis in Zuidlaren. Twee van die schilderijen schenkt de Rotary aan de gemeente Tynaarlo. Op 25 maart 2024 neemt burgemeester Marcel Thijsen op het gemeentehuis in Vries twee van de geveilde kunstwerken in ontvangst. Van de opbrengst breiden we onder andere het Makkelijk Lezen Plein in de bibliotheek in Zuidlaren uit met nieuwe kasten vol boeken en tijdschriften. Het geld wordt ook besteed aan nieuwe boeken, iPads, praat- en spreekplaten, alfaprentenboeken en puzzels.

Doorontwikkeling naar Digi-Taalhuis

In 2024 werken we aan doorontwikkeling naar een Digi-Taalhuis. We zetten hierin de eerste stappen door het organiseren van Leerpleinen. Leerpleinen zijn plekken in de bibliotheek waarbij we bezoekers informatie geven of helpen bij vragen over bijvoorbeeld zorg, geldzaken of overheidszaken. Iedereen is welkom, je hoeft geen lid te zijn van de bibliotheek. We rollen ze in 2025 verder uit met als aandachtspunt het verankeren van rekenen en taal.

Week van Taal

Van 15 tot en met 19 april is het de Week van Taal. In deze week laten Taalhuizen zien met welke activiteiten ze inwoners kunnen helpen bij lezen en schrijven. Dit jaar is er speciale aandacht voor ouders met jonge kinderen.

Muziek op school

Op vrijdag 19 april staat de bibliotheek in Zuidlaren volop in het teken van muziek. Kinderen (en hun ouders) van 1,5 tot 4 jaar kunnen meedoen aan de workshop *Muziek op School*. Sonja de Haan is fluit- en muziekdocent en verzorgt de workshop. Tijdens de workshop maken we op een speelse manier muziek, luisteren we naar verhalen en dansen we met elkaar. ●

Heel Drenthe doet mee

De huidige samenleving vraagt om digitale vaardigheden. Om mee te kunnen doen in de samenleving is het essentieel om naast lees- en schrijfvaardigheden ook over functionele en kritische digitale vaardigheden te beschikken. Denk aan internetbankieren, kunnen omgaan met de DigiD, online afspraken maken met zorginstanties en het herkennen van phishingberichten in e-mail. In onze bibliotheken oefenen inwoners laagdrempelig met deze basisvaardigheden en bieden we inwoners begeleiding en informatie.

‘Ik ben zo blij dat IDO er is. Iemand die tijd voor je heeft en naar je luistert. Ik wil een mens. Ik wil dat iemand naast me gaat zitten.’

Berend, bezoeker IDO

Versterken van digitale vaardigheden

In de Drentse bibliotheken organiseren we cursussen digitale vaardigheden zoals Klik&Tik, Digisterker en DigiVitaler. Voor vragen over de digitale overheid – denk aan DigiD of toeslagen – kunnen inwoners terecht bij het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Jaarlijks organiseren we belastingspreekuren voor mensen die hulp kunnen gebruiken bij het doen van hun belastingaangifte. Voor de inhoudelijke invulling werken we altijd samen met lokale partners die de kennis inbrengen, zoals sociale wijk- en buurtteams, welzijnsinstellingen en SeniorWeb.

Informatiepunt Digitale Overheid

In iedere gemeente van de Bind-bibliotheken zijn meerdere Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) aanwezig, deze zijn in bibliotheken en soms ook op andere locaties. Bij het IDO kunnen inwoners terecht voor hulp bij zaken op het gebied van de digitale overheid. Speciaal opgeleide medewerkers van de bibliotheek helpen bezoekers tijdens het IDO-spreekuur met vragen.

Training en scholing

Training van IDO-medewerkers is essentieel. Enerzijds moeten zij als wegwijzer en doorverwijzer de informatie van de partners kunnen vinden. Anderzijds moeten zij zich inleven in de klant en deze verder kunnen helpen. Belangrijk daarbij is dat de medewerker de hulpvraag helder weet te krijgen. In 2024 volgen IDO-medewerkers onder andere de basistraining IDO/opfistraining IDO en Privacy in het IDO. Doel van deze trainingen is de principes van het IDO toe te lichten, de werkwijze uit te leggen en om te oefenen met het helder krijgen van de hulpvraag van de bezoeker. Er is in 2024 een intervisiemoment waarin de IDO-medewerkers moeilijkere casussen met elkaar bespreken. In 2025 plannen we deze waardevolle intervisiemomenten structureel in. Ook alle frontoffice-medewerkers van onze bibliotheken volgden scholing, zodat ze bezoekers kunnen helpen met eenvoudige vragen rondom digitaal meedoen bij de overheid. >

‘Er komen veel vragen over DigiD bij ons binnen. Dat blijkt voor veel mensen een struikelblok om online zaken te regelen.’ IDO-medewerker

Cijfers 2024

Gemeente Tynaarlo

Klik&Tik, Digisterker, DigiVitaler

Aantal cursussen	6
------------------	---

Aantal cursusdagdelen	21
-----------------------	----

IDO-spreekuren

Aantal IDO-spreekuren	108
-----------------------	-----

Aantal IDO-vragen	213
-------------------	-----

Programmering basisvaardigheden

Programmering basisvaardigheden	3
---------------------------------	---

Aantal deelnemers	18
-------------------	----

Privacy in het IDO

De IDO-medewerkers hebben ook de training Privacy in het IDO gevolgd. Het doel van deze training is om de kaders rondom het omgaan met privacygevoelige informatie toe te lichten, zodat de IDO-medewerkers weten aan welke regels ze zich moeten houden en welke risico's er zijn voor zowel de bezoeker als henzelf.

Locaties

Naast de IDO-informatiepunten in de bibliotheken, zijn er op locaties buiten de bibliotheek ook IDO-spreekuren. Bijvoorbeeld in dorpshuizen, wijkpunten of bij huisartsenpraktijken. Op deze manier bereiken we zoveel mogelijk mensen die niet met digitale zaken vertrouwd zijn. We helpen ze verder, zoeken informatie voor hen op en maken afspraken bij andere instanties. Steeds vaker helpen we ook mensen met vraagstukken rondom digitaal bankieren. Wat voor ons vooral belangrijk is, is dat we mensen op weg helpen die in de digitale samenleving vastlopen. Maar, belangrijker nog, we zorgen ervoor dat ze zelfstandig digitaal mee kunnen doen.

Lokaal netwerk

In 2024 leggen we verbindingen met het lokale netwerk om inwoners zo gemakkelijk mogelijk door te verwijzen. De Drentse bibliotheken werken met de zogenaamde IDO-informatiewaaiers. Een praktische handleiding die informatie bevat over de veel gestelde vragen bij het IDO, suggesties voor doorverwijzen naar passend aanbod en partners en met de contactgegevens van de lokale partners. >

Verbetering IDO-organisatie

In het jaarplan voor 2024 sturen we op de verbetering van de IDO-organisatie. Hierin zetten we in 2024 dan ook mooie stappen; in vrijwel alle gemeenten is inmiddels in iedere bibliotheek een IDO-spreekuur. Ook in de kleinere vestigingen en servicepunten. Daarnaast breiden we onze gesprekken uit; ze vinden op regelmatige basis plaats op verschillende locaties in de regio. We slaan in 2024 ook een slag in het registreren van bezoekersaantallen en hulpvragen.

Pilot Leerpleinen

In cursussen rondom digitale vaardigheden signaleren we dat de niveaoverschillen en leerwensen behoorlijk uiteenlopen. Daarom onderzoeken we in 2024 of we het aanbod van cursussen en workshops meer op maat kunnen maken. Dit doen we door in een aantal gemeenten te starten met een pilot Leerpleinen: een open inloop waar bezoekers terecht kunnen met een gerichte leervraag. Op deze leerpleinen bekijken we met de bezoekers wat ze precies willen leren en stemmen we met hen af welke leerroute ze volgen om hun doel te bereiken. Het grote voordeel is dat bezoekers direct op hun eigen niveau kunnen instappen en bovendien aan de slag kunnen met de onderwerpen die voor hen interessant en nuttig zijn. In 2025 rollen we de Leerpleinen verder uit en onderzoeken we hoe we ook basisvaardigheden zoals rekenen en taal hierin kunnen verankeren.

Samenwerkingspartners

Mensen die specifieke vragen hebben, verwijzen we bij het IDO door naar maatschappelijke partners of naar de juiste overheidsinstelling. Onze samenwerkingspartners zijn daarom van heel groot belang. Daarnaast zijn (lokale) partners ook van belang om de doelgroep te bereiken en om geschikte locaties – ook buiten de bibliotheek – voor het IDO te vinden. In gemeente Tynaarlo werken we, rondom IDO, nauw samen met onderstaande partners. >

Onze partners

- Gemeente Tynaarlo
- VNO-NCW MKB-Noord
- Stichting Cultureelcentrum De Notenkraker
- Stichting Neie Noaber
- Humanitas
- Werkplein Drentsche Aa
- Woonborg
- Thuis Kompas
- Taalhuis
- Seniorweb
- Huisartsenpraktijk Vries
- Huisartsenpraktijk Nieuwe Rijksweg
- Belastingdienst en Dienst Toeslagen
- Juridisch Loket
- Zorggroep Drenthe, afdeling Mozaïek
- Dorpshuis Paterswolde

Doorlopende activiteiten

Met onze zichtbare IDO-informatiepunten zijn we voor bezoekers een laagdrempelige vraagbaak. Op de spreekuren kunnen bezoekers met meer uitgebreidere vragen langskomen voor begeleiding bij hun vraagstuk. Onze IDO-medewerker biedt een luisterend oor, een helpende hand en een gezonde dosis zelfvertrouwen zodat de bezoeker zelf de volgende stap kan zetten.

‘We zijn coachend en wijzen de weg.

We nemen het stuur niet over van mensen.’

IDO-medewerker

Een mogelijk volgende stap is het volgen van een van onze cursussen gericht op het aanleren en versterken van digitale vaardigheden. In Tynaarlo organiseren we verschillende cursussen en activiteiten rondom digitale vaardigheden en digitale informatievoorziening.

Digitaal spreekuur, cursussen en workshops

In zowel Bibliotheek Eelde als Bibliotheek Zuidlaren organiseren we iedere week het digitale café. Deze spreekuren worden heel goed bezocht. We ondersteunen inwoners met bijvoorbeeld vragen over hoe je een app op je telefoon of computer installeert, hoe je je smartphone up to date houdt en hoe je het beste om kunt gaan met bestanden op je computer. Tijdens het digitale café kunnen inwoners ook individueel een cursus Klik&Tik volgen. We geven verschillende digitale cursussen en workshops in de gemeente Tynaarlo. Waaronder Digisterker, DigiVitaler, Klik&Tik en workshops van Seniorweb. De bibliotheken en vrijwilligers van Eelde en Zuidlaren zijn aangesloten bij Seniorweb. Dit betekent dat de bibliotheek een leslocatie is geworden van Seniorweb en de vrijwilligers ambassadeurs van Seniorweb zijn.

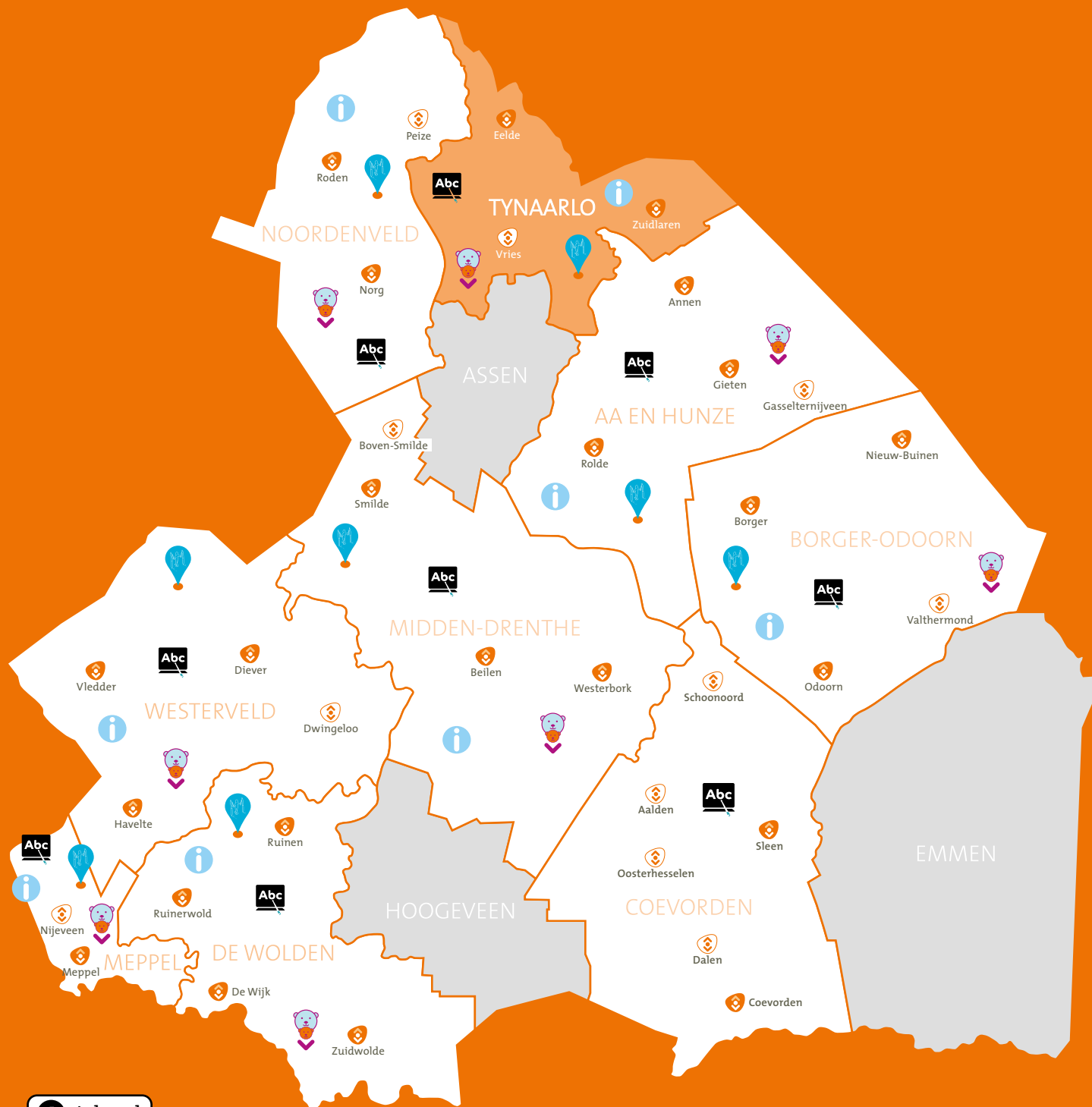
Extra activiteiten

In 2024 organiseren we naast de doorlopende activiteiten ook een activiteit waarmee we inspelen op een specifieke behoefte. Zo organiseren we in Tynaarlo onder andere een Popup-spreekuur.

Popup-spreekuur

In Tynaarlo organiseren we op meerdere plekken in de gemeente Popup-spreekuren van het IDO: onder andere in Terborg, Yde, Vries, Westlaren. Ook zetten we een Popup-spreekuur op in het gemeentehuis van Tynaarlo. Veel inwoners maken gebruik van dit spreekuur, mede dankzij doorverwijzingen vanuit het gemeentelijke loket Burgerzaken. Het spreekuur in het gemeentehuis van Vries wordt zo goed bezocht dat we dit continueren. ●

De Drentse bibliotheek

Gemeente Tynaarlo

Bibliotheken: 2
Servicepunten: 1
IDO-punten: 4
dBos-locaties: 17
BoekStart-locaties: 18
Taalhuis: 3

- Bibliotheek op school
- Bibliotheek
- Servicepunt
- IDO
- BoekStart
- Taalhuis

Bibliotheken Tynaarlo, 2024

Tekst Biblionet Drenthe

Cijfers Biblionet Drenthe

Foto's Archief Biblionet Drenthe
en © Shutterstock (pagina's 1 en 10)

Ontwerp © Go Puck

Digitale uitvoering Online Touch